

**Zarządzenie nr 2/2017 Dziekana Wydziału Pedagogicznego
Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie
z dnia 14 września 2017 roku
w sprawie zapewniania jakości kształcenia w Wydziale Pedagogicznym ChAT – podstawowe
założenia rozwiązań systemowych**

§ 1.

Na podstawie § 10 ust. 2, § 23 ust. 1 oraz § 23 ust. 2 pkt 2-3 Statutu Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie uchwalonego przez Senat Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie w dniu 11.10.2011 r. wprowadza się system zapewniania jakości kształcenia w Wydziale Pedagogicznym ChAT – podstawowe założenia rozwiązań systemowych.

§ 2.

Skład Zespołu ds. Jakości Kształcenia w Wydziale Pedagogicznym ChAT

1. Prof. dr hab. Tadeusz J. Zieliński – przewodniczący
2. Dr hab. Renata Nowakowska-Siuta
3. Dr Agnieszka Piejka
4. Dr Stefan T. Kwiatkowski
5. Dr Izabela Kochan
6. Dr Rafał Bodarski
7. Mgr Jarosław Zabrocki

§ 3.

Realizacja misji Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, jako nowoczesnej uczelni o charakterze ekumenicznym, kształcącej na wysokim poziomie, wymaga nadania odpowiedniej rangi jakości kształcenia oraz stworzenia mechanizmów jej ciągłego monitorowania i doskonalenia. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia jest podstawowym obowiązkiem Akademii w wypełnianiu jej statutowej działalności i zarazem koniecznym warunkiem utrzymania znaczącego miejsca w polskim i europejskim systemie szkolnictwa wyższego. System zapewniania jakości kształcenia uwzględnia autonomię i specyfikę poszczególnych jednostek organizacyjnych i uwzględnia ich dobre praktyki w zapewnianiu jakości pracy dydaktycznej i naukowej.

Celami „Systemu zapewnienia jakości kształcenia w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie są:

- 1) podniesienie samoświadomości społeczności akademickiej odnośnie mocnych i słabych stron procesu kształcenia w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie,
- 2) doskonalenie programów nauczania i planów studiów oraz form, metod i środków dydaktycznych w celu dobrego przygotowania absolwentów do wymagań zmieniającego się rynku pracy i przemian społeczno-kulturowych,
- 3) stymulowanie rozwoju nowoczesnej infrastruktury dydaktycznej,
- 4) promowanie innowacyjności w procesie kształcenia,
- 5) podniesienie rangi działalności dydaktycznej w ocenie nauczycieli akademickich,
- 6) stworzenie bodźców do podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich,
- 7) zwiększenie wpływu studentów i doktorantów na jakość kształcenia,
- 8) podniesienie jakości informacji dotyczącej oferty dydaktycznej oraz toku studiów w Akademii.

Cele systemu są osiągnięte przez realizację następujących funkcji:

- 1) monitorowanie formalno-prawnej strony procesu dydaktycznego,
- 2) okresowy przegląd i aktualizacja programów nauczania i planów studiów,
- 3) ustalanie procedur regulacji dotyczących procesu dydaktycznego,
- 4) ocena poziomu merytorycznego i metodycznego prowadzenia zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich,
- 5) dokonywanie okresowej oceny przebiegu procesu dydaktycznego,
- 6) dokonywanie analiz porównawczych procesu dydaktycznego w Akademii i w uczelniach krajowych oraz zagranicznych,
- 7) Monitorowanie formalno-prawnej strony procesu dydaktycznego polega na systematycznej analizie i ocenie: zgodności planów studiów i programów nauczania z obowiązującymi standardami kształcenia, spełnienia wymogów kadrowych do prowadzenia studiów na danym kierunku i poziomie kształcenia, zgodności dokumentacji procesu dydaktycznego z obowiązującymi przepisami.
- 8) Okresowy przegląd i aktualizacja programów nauczania i planów studiów obejmuje: coroczny przegląd programów i planów kształcenia, przygotowanie propozycji aktualizacji programów i planów, opiniowanie propozycji aktualizacji programów i planów przez samorząd studencki oraz interesariuszy zewnętrznych, uchwalanie zaktualizowanych programów i planów.
- 9) Ustalanie procedur regulacji procesu dydaktycznego dotyczy: różnicowania form realizacji przedmiotów w programach nauczania, wymagań dotyczących kwalifikacji kadry prowadzącej zajęcia, liczebności grup studenckich i doktoranckich na wykładach, ćwiczeniach audytoryjnych oraz seminariach, liczby egzaminów w semestrze, liczby prac dyplomowych prowadzonych przez jednego opiekuna, proporcji w programach kształcenia treści obowiązkowych i fakultatywnych, liczby studentów przypadających na jednego nauczyciela zabezpieczającego kierunek studiów.
- 10) Ustalanie dokumentacji normującej proces dydaktyczny obejmuje: coroczny przegląd dokumentacji dotyczącej procesu dydaktycznego, przygotowanie propozycji nowelizacji procedur i dokumentacji, zatwierdzanie propozycji nowelizacji procedur i dokumentacji.
- 11) Ocena poziomu merytorycznego i metodycznego prowadzenia zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich obejmuje: hospitacje zajęć dydaktycznych, posiedzenia metodyczne zespołów dydaktycznych prowadzone w Katedrach i Pracowniach, prowadzenie badań opinii studentów i doktorantów dotyczących prowadzenia zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich, prowadzenie badań opinii nauczycieli dotyczących efektów kształcenia osiągniętych we wcześniejszych etapach kształcenia w zakresie przygotowania merytorycznego studentów i analizę wyników hospitacji.

§ 4.

Proces zapewniania jakości kształcenia w Wydziale Pedagogicznym wyznaczają najistotniejsze punkty:

PRZEGLĄD PROCESU PROJEKTOWANIA DYDAKTYKI

Przeгляд procesu projektowania dydaktyki uwzględnia poniższe szczegółowe kryteria:

- 1) Czy program studiów, (w tym moduły kształcenia z przypisanymi do nich efektami kształcenia oraz liczbą punktów ECTS, plany studiów oraz sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia) oraz metody dydaktyczne tworzą spójną całość, uwzględniającą tożsamość danego kierunku studiów, tj. czy sylwetka absolwenta określa takie elementy, jak wiedza, umiejętności i postawy?
- 2) Czy stosowane metody dydaktyczne pozwalają na osiągnięcie deklarowanych umiejętności i wiedzy, a zalecane materiały dydaktyczne służą realizacji efektów kształcenia?

- 3) Czy programy studiów są zgodne z nowymi wymaganiami prawa np. standardami kształcenia nauczycieli tj. przewidują określone standardami treści programowe i właściwą dla nich liczbę godzin zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów? Czy zachowują właściwą sekwencję przedmiotów? Czy zachowują właściwe relacje pomiędzy różnymi formami zajęć dydaktycznych?
- 4) Czy zajęcia dydaktyczne z poszczególnych przedmiotów są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających właściwe kwalifikacje naukowe i reprezentujących specjalności zgodne z zakresem tematycznym danego przedmiotu?
- 5) Czy zapewniona zostanie właściwa organizacja zajęć dydaktycznych, tzn. czy zajęcia dydaktyczne nie są realizowane w danym dniu w zbyt dużej liczbie godzin?
- 6) Czy jest zapewniona właściwa organizacja praktyk?

§ 5.

II. ORGANIZACJA PRZEGLĄDÓW OKRESOWYCH

- 1) Zespół ds. jakości kształcenia dokonuje raz w roku przeglądu procedur zapewniania jakości, organizuje monitoring programów kształcenia, weryfikacji efektów kształcenia. Opis systemu weryfikacji ECTS w Wydziale Pedagogicznym ChAT określa załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.
- 2) Okresowe semestralne monitorowanie obowiązujących w Wydziale procedur związanych z tokiem studiów leży w gestii prodziekana ds. studenckich który jest zobowiązany informować dziekana WP o wszelkich nieprawidłowościach.
- 3) Wprowadza się regularne monitorowanie przez prodziekana ds. studenckich bieżących braków dotyczących wszystkich wymaganych danych w USOS, monitorowanie zasobów bibliotecznych i wyposażenia sprzętowego i obowiązek ich natychmiastowego raportowania dziekanowi.
- 4) Upoważniona przez dziekana osoba zajmuje się stałą aktualizacją strony internetowej oraz mediów społecznościowych.
- 5) Propozycje zmian w programach studiów, prowadzące do lepszego/pełniejszego osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, w tym zmian w sylabusach poszczególnych przedmiotów oraz przypisywanych im punktach ECTS, w planach studiów oraz sposobach weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez studenta, mogą zgłaszać: dziekan i prodziekan, członkowie Rady Wydziału, nauczyciele akademicy i studenci WP oraz interesariusze zewnętrzni współpracujący z Wydziałem. Powinny być one zgłaszane w formie pisemnej w wyjątkowej sytuacji ustnie.
- 6) Monitoring jakości pracy dotyczy także pracy sekretariatów i biblioteki ChAT. Wszelkie zmiany w programach studiów muszą pozostawać w zgodzie z opisem określonych i zatwierdzonych przez Senat ChAT efektów kształcenia dla kierunków prowadzonych w Wydziale.

§ 6.

III. INTENSYFIKACJA WSPÓŁPRACY WŁADZ WYDZIAŁU Z KADRĄ NAUCZAJĄCĄ

- 1) Ważne i liczne przemiany w szkolnictwie wyższym wymagają szerszego niż dotychczas przepływu informacji, także w formie szkoleń organizowanych przez władze dla nauczycieli akademickich oraz szczegółowej analizy ich oczekiwań i potrzeb w związku z wprowadzanymi zmianami w programach studiów, obciążeniami dydaktycznymi, potrzebą wspomagania nauczycieli o krótszym stażu oraz koniecznością stałego rozwoju naukowego i zawodowego kadry nauczającej.

- 2) Wprowadza się zatem: zebrania dla nauczycieli akademickich minimum raz w semestrze, agenda zebrania powinna być znana tydzień wcześniej i może być uzupełniana przez nauczycieli. Zebrań sporządza się protokół, który jest do wglądu w dziekanacie
- 3) Zebrania o charakterze szkoleniowym, metodycznym, naukowym etc. mogą się także odbywać z inicjatywy nauczycieli akademickich.

§ 7.

IV. INTENSYFIKACJA WSPÓŁPRACY Z SAMORZĄDEM STUDENCKIM

- 1) Stałe i liczne zmiany w szkolnictwie wyższym przekładają się także na konieczność ściślejszej poza tą regulowaną przepisami współpracy władz Wydziału z samorządem studenckim, którego przedstawiciele powinni być nie tylko informowani o wszystkich sukcesach i problemach jednostki, ale także być pomocni w rozwiązywaniu problemów i budowaniu pozytywnych relacji z władzami, nauczycielami i pracownikami administracyjnymi.
- 2) Zebrania Samorządu Studenckiego z władzami Wydziału odbywają się w zależności od potrzeb studentów w tym zakresie, minimum raz w semestrze – jest to forum przekazywania studentom ważnych informacji dotyczących Wydziału i sygnalizowania przez studentów bieżących spraw i potrzeb związanych z tokiem studiów oraz wysłuchania ich sugestii i postulatów związanych z doskonaleniem i poprawą organizacji kształcenia. Zebrania mogą się także odbywać z inicjatywy samorządu studenckiego.

§ 8.

V. OCENIANIE I SAMOOCENA PRACOWNIKÓW

- 1) Zajęcia dydaktyczne w WP podlegają kontroli w formie anonimowych ankiet studenckich przeprowadzonych po zakończeniu każdego cyklu dydaktycznego w systemie USOS. Wyniki ankiet udostępniane są: dziekanowi Wydziału, kierownikom Katedr w odniesieniu do pracowników danej Katedry oraz osobom, których bezpośrednio dotyczą.
- 2) Osoby uzyskujące bardzo słabe oceny w ankietach przez dwa kolejne lata (dolne 10% procent ocenionych zajęć w poszczególnych kategoriach) oraz osoby, których stosunek do studentów jest sprzeczny z normami współżycia społecznego, obowiązane są do sporządzenia wyjaśnień na piśmie.
- 3) Hospitacjom podlegają wszystkie zajęcia dydaktyczne, w tym także zajęcia prowadzone przez samodzielnych pracowników naukowych. Zajęcia nauczycieli o krótkim stażu pracy podlegają systematycznym hospitacjom, które odbywają się przynajmniej jeden raz w ciągu roku akademickiego. Hospitacje zajęć nauczycieli akademickich o dłuższym stażu (zwłaszcza pracowników samodzielnych) przeprowadzane są w przypadku sytuacji szczególnie niepokojących (np. niezmiennie złe wyniki ankietyzacji studenckich) i na własną prośbę nauczyciela akademickiego. Wiedza uzyskana w wyniku hospitacji umożliwia weryfikację opinii i ocen zawartych w ankietach studenckich. Hospitowane są przede wszystkim zajęcia kursowe, ponieważ tylko w tym przypadku możliwa jest ich weryfikacja pod kątem zgodności z ogólnie przyjętym programem. Autorskie z definicji wykłady monograficzne oraz seminaria dyplomowe nie mogą być hospitowane w taki sam sposób, jak podlegające ujednocającym zasadom ćwiczenia i wykłady kursowe. Hospitujący pisemnie dokumentuje odbytą wizytację zajęć poprzez sporządzenie ich oceny. Ocena ta ma formę opinii opisowej. Od oceny przysługuje nauczycielowi odwołanie. Ocenę omawia się z nauczycielem akademickim podczas rozmowy końcowej.

§ 9.

VI. OCENIANIE STUDENTÓW

- 1) Należy zapewnić przejrzysty i możliwie najbardziej obiektywny system oceny studentów. Obowiązuje jednolitość zasad oceniania oraz równoważność wymagań wobec wszystkich studentów. Poszczególne zespoły przedmiotowe zapewniają jednolitość kryteriów oceniania danego przedmiotu. Kryteria te opisane są w sylabusach dostępnych za pośrednictwem systemu USOS.
- 2) Studenci mają prawo wglądu do sprawdzonych prac pisemnych.
- 3) Prace są przechowywane przez wykładowców przez okres 3 lat, lub przekazywane studentom. Pisemne prace egzaminacyjne są udostępniane studentom do wglądu w czasie trwania sesji oraz w terminie do 7 dni od daty podania wyników egzaminu.
- 4) Student ma prawo do informacji na temat swoich osiągnięć podczas zajęć dydaktycznych i uzasadnienia końcowej oceny.
- 5) Nauczyciel akademicki określa precyzyjnie wymagania i kryteria oceniania studentów w formie pisemnej w sylabusie do prowadzonego przez siebie przedmiotu/zajęć.
- 6) Zasady dotyczące dyplomowania jak również konsekwencje popełnienia plagiatów reguluje regulamin studiów w ChAT.

§ 10.

VII. ETYKA ZACHOWAŃ

Społeczność akademicka Wydziału Pedagogicznego: władze, nauczyciele akademicy, pracownicy administracyjni powinni dbać bezwzględnie o etyczne zachowania w środowisku akademickim i wobec społeczności lokalnej. Powinni i mają obowiązek dbać o etykę i rozwijanie pozytywnych relacji między studentami, pracownikami, władzami Wydziału i całą społecznością akademicką ChAT, które to zachowania warunkują wspólne osiąganie celów w procesie doskonalenia jakości kształcenia.

§ 11.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2017 r.

**(-) Dr hab. Renata Nowakowska-Siuta, prof. ChAT
Dziekan Wydziału Pedagogicznego ChAT**

Warszawa, dn. 14 września 2017 r.

OPIS SYSTEMU WERYFIKACJI ECTS W WYDZIALE PEDAGOGICZNYM CHAT

Punkty ECTS odzwierciedlają nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych w programie efektów kształcenia/uczenia się. Efekty kształcenia/uczenia się określają, co student powinien wiedzieć, rozumieć i potrafić zrobić po pomyślnym zakończeniu procesu kształcenia. Dla każdego z realizowanych komponentów (takich jak moduł, przedmiot, praca dyplomowa, praktyka zawodowa) określa się efekty kształcenia/uczenia się, formy i metody nauczania oraz sposoby weryfikacji osiągnięcia tych efektów. Na tej podstawie opracowywany jest bilans nakładu pracy studenta, który odzwierciedla ilość czasu, jaki potrzebuje przeciętny student do osiągnięcia w warunkach kształcenia formalnego założonych dla tego komponentu efektów kształcenia/uczenia się.

Zasady systemu ECTS gwarantują, że 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, a roczny wymiar godzinowy nakładu pracy studenta konieczny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla danego etapu studiów wynosi 1500-1800 godzin (co odpowiada min. 60 ECTS).

Dla kierunku studiów na podstawie analizy: określonych efektów kształcenia/uczenia się, wymiaru godzinowego danego komponentu, sugerowanej przez wykładowcę liczby godzin pracy własnej studenta niezbędnej do uzyskania zaliczenia i przy uwzględnieniu: poziomu wiedzy studentów, dla których opracowano program, w momencie rozpoczęcia studiów, metody nauczania w ramach danego komponentu oraz sposób weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia zespół ds. jakości kształcenia przygotowuje propozycję liczby punktów ECTS przypisanych dla poszczególnych komponentów realizowanych w ramach programu studiów.

Projekt zawierający propozycję przyporządkowania punktów dla nowych modułów studiów lub/i specjalności jest konsultowany z wykładowcami, którzy mogą zgłaszać swoje uwagi, modyfikować metody nauczania i/lub sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia tak, aby liczba punktów ECTS była zgodna z bilansem nakładu pracy studenta niezbędnym do otrzymania zaliczenia. Ostateczna wersja projektu przyporządkowania punktów ECTS w ramach programów studiów jest kierowana do akceptacji, a następnie uchwalana przez Senat. Student otrzymuje przypisane przedmiotowi punkty, gdy spełni wszystkie określone w programie przedmiotu warunki zaliczenia i uzyska pozytywną ocenę za osiągnięcie wymaganego poziomu efektów kształcenia/uczenia się. Punkty wpisywane są w kartach po zakończeniu semestru akademickiego. Punkty ECTS przyznawane są wszystkim studentom: zarówno realizującym studia w WP ChAT, jak i studentom realizującym część programu studiów w ramach programów wymiany międzynarodowej.

Nadawanie i stosowanie punktów ECTS jest częścią systemu zapewniania jakości kształcenia funkcjonującego w WP ChAT i podlega procedurom zapewnienia jakości (w tym, wewnętrznym i zewnętrznym ocenom jakości i informacjom zwrotnym od studentów w postaci wypełnianych w USOS ankiet ewaluacyjnych oraz na podstawie konsultacji z samorządem studentów). W ramach tych procedur, pracochłonność realizowanych komponentów i wynikająca z niej liczba przypisanych punktów ECTS są monitorowane. Zarówno wykładowcy jak i Zespół ds. jakości kształcenia w WP ChAT dokonują weryfikacji rzeczywistego czasu pracy własnej studentów. W przypadku stwierdzenia, że szacunki dotyczące nakładów pracy niezbędnej do uzyskania zaliczenia poszczególnych komponentów nie są zgodne z sygnalizowanym przez studentów faktycznym czasem, jaki musieli poświęcić na zrealizowanie danego komponentu proponowane są modyfikacje w projekcie przypisania punktów ECTS.